

Lisbeth Nebelong:

BRENNIR FYRI AT FORTELJA UM FØROYAR

- Danska Lisbeth Nebelong hevur gjørt sína stóru vitan um Føroyar og føroyingar til ein týðandi part av sínum virki. Fyri 20 árum síðan viðgjørði hon rokaligu fullveldissamráðingarnar millum Føroyar og Danmark, men nógv er hent síðan tá og kanska hava danir okkurt at læra av føroyingum, heldur hon

ÓLUVA NATTESTAD

Eldhugurin skínur gjøgnum Lisbeth Nebelong tá hon prátar um Føroyar. Síðan hon sum barn og ung búði trý ár í Havn, hava oyggjarnar havt eitt heilt serligt stað í hjartanum í danska rithøvundanum við tí eyðkenda reyða hárinum. Í 20 ár hava Føroyar verið eitt høvuðsevni í hennara fjóltáttaðu yrkisleið sum rithøvundur, akademikari, ferðabókahøvundur og fyrilestrarhaldari.

Millum føroyingar er Lisbeth Nebelong kanska mest kend fyri tríbókaverkið Færø Blues um dansku Lisu, ið sum ung flytur til Føroya og sum vaksin vendir aftur. Longu sum tannáringur gekk hon við ætlanum um at skriva eina skaldsøgu við heitinum Når engle spiller Mozart,

sum bleiv fyrsta bind í bókarøðini. Umframt at vera ein kærleikssøga, snýr bókarøðin seg eisini um rokaligu samráðingarnar millum dansku ríkisstjórnina og føroysku fullveldissamgonguna síðst í 90'unum og fyrst í 00'unum. Lisbeth Nebelong var sjálv í Føroyum í februar 2000 fyri at arbeiða uppá eina ritgerð í Public Management um samráðingarnar.

- Eg var øgiliga ávirkað av spentu støðuni millum føroyingar og danir uppundir samráðingarnar, og hvussu niðrandi føroyingar vóru viðfarnir av danskum politikarum. Fíggjarkreppan spókti enn, danir vóru litið dámdir og man kendi ein mishug á sær allastaðni. Eg haldi, at Nyrup var ein katastrofa fyri Føroyar, fortelur Lisbeth Nebelong.

Ongin tosar longur um Exit Føroyar

Síðan tá hava Føroyar fótad sær aftaná sváru fíggjarkreppuni og politiska samstarvið við Danmark er batna og síðan er bara gingið framá í Føroyum, serliga seinastu trý árin. Tað bæði sær og merkir hon, tá hon vitjar.

- Í dag merkir man eina ótrúliga optimismu í Føroyum á øllum økjum. Framgongdin í alivinnuni og pelagiska fiskarinum hava tryggjað fíggjarligu støðuna. Arbeðsloysið er tað lægsta í Evropa. Føroyar hava gjørt vart við seg innan ferðamál, gastronomi, á filmspallinum og tónlistarliga, fyri bert at nevna nakað.

- Íløgurnar á útbúgvingarøkinum síggjast aftur við tað, at nú nema fleiri føroyingar sær útbúgving heima heldur enn uttanlands. Ongin tosar longur um brain drain ella Exit Føroyar, men um Enter Føroyar fyri at brúka orðingina hjá Aksel V. Johannesen, sigur Lisbeth Nebelong.

Ferðavinnan og kvinnurnar

Serliga heftir hon seg við, at fleiri føroyskar kvinnur við longum útbúgvingum flyta heim og gera vart við seg bæði innan politikk, vinnulív og menning. Meðan fiskivinnan vanliga hevur verið og enn er stýrd av monnum, hevur ferðavinnan, sum seinastu árin hevur verið

í rúkandi framgongd, givið føroyskum kvinnum betri møguleika at sleppa framat.

- Fyrr var tað ein stór avbjóðing, um man kom heim við einari útbúgving í Performance Design, men soleiðis er ikki longur. Ferðavinnan hevur onkursvegna latið upp fyri, at fleiri kvinnur eru komnar í stjórstørv og røkja onnur mennandi störv, so sum projektleiðarar, og eru slopnar at brúka teirra longu útbúgvingar til at menna Føroyar, sigur hon.

Nevniliga ferðavinnan er eitt serligt áhugamál hjá Lisbeth Nebelong, og er hon sjálv millum kvinnurnar, ið hava megnað at gjørt føroysku ferðavinnuna til part av sínum virki. Hon er akkurat liðug við fjórðu útgávu sína av dansku ferðabókina Turen går til Færøerne, sum kemur út 1. mai. Bráðvøksturinn í føroysku ferðavinnuni hevur verið so umfatandi, sigur hon, at ferðabókin skuldi skrivast heilt um, og í bókini tekur hon serlig atlit til tær avbjóðingar, hetta hevur ført við sær.

- Vit hava leingi sæð, at tað eru tey somu fáu støðini har ferðafólkini flokkast til, til dømis í Mykines, Gjógv og Saksun. Tí er tað umráðandi at fáa ferðafólkini at spjaða seg meira, so lætt verður á yvirfloymdu støðunum. Hetta so fleiri bygdir og oyggjar kunnu fáa ágóðan av ferðavinnuni. Kom-

MYND: HÖGNI HEINESSEN

Ferðavinnan hevur onkursvegna latið upp fyri at fleiri kvinnur eru komnar í stjórstørv og røkja onnur mennandi

störv, so sum projektleiðarar, og eru slopnar at brúka teirra longu útbúgvingar til at menna Føroyar